

The Holy See

LAV XIV.

OPĆA AUDIJENCIJA

Trg sv. Petra

Srijeda, 28. svibnja 2025.

[Multimedia]

Ciklus Katehezâ – Jubilej 2025. Isus Krist naša nada. II. Isusov život. Prispodobе 7. Samarijanac. Putujući dođe do njega, vidje ga, sažali se (Lk 10, 33b)

Draga braćo i sestre,

nastavljamo razmišljati o nekim prispodobama iz Evanđelja koje nam omogućuju promijeniti pogled na stvarnost i otvoriti se nadi. Ponekad nam nedostaje nada kao posljedica toga što se fiksiramo na krut i zatvoren način gledanja na stvari, a prispodobе nam pomažu sagledati ih iz drugog kuta.

Želim vam danas govoriti o jednoj učenoj, obrazovanoj osobi, zakonoznancu, koji, međutim, treba promijeniti perspektivu, jer je usredotočen na samoga sebe i ne primjećuje druge (usp. Lk 10, 25-37). On, naime, postavlja pitanje Isusu kako se može „baštiniti“ vječni život, koristeći pritom izraz koji gleda na to kao na neupitno pravo. Ali iza tog pitanja možda se krije upravo potreba za pažnjom: jedina riječ za koju traži objašnjenje od Isusa jest pojam „bližnji“, što doslovno znači *onaj koji je blizu*.

Zato Isus pripovijeda prispodobu koja je kao neki put koji dovodi do toga da se to pitanje stubokom promijeni, naime, da prijeđemo s onoga „*tko mene voli?*“ na pitanje: „*kome sam ja pokazao ljubav?*“. Prvo pitanje je nezrelo, drugo je pak pitanje odrasle osobe koja je shvatila smisao svog života. Prvo pitanje je ono koje postavljamo kad se povučemo u kut i čekamo, drugo nas pak tjera

da se pokrenemo, da krenemo na put.

Prispodoba koju Isus pripovijeda, naime, za pozadinu radnje ima upravo put, i to težak i neprohodan put, kakav je sam život. To je put kojim putuje čovjek koji silazi iz Jeruzalema, grada na gori, u Jerihon, grad ispod razine mora. To je slika koja već nagoviješta što bi se moglo dogoditi: naime, dogodilo se to da su tog čovjeka napali, izudarali, opljačkali i ostavili polumrtva. To je iskustvo koje se događa kad nam situacije, osobe, ponekad čak i oni kojima smo vjerovali, oduzmu sve i ostave nas na cjedilu.

Život se, ipak, sastoji susretâ i u tim se susretima otkrivamo onakvima kakvi jesmo. Suočavamo se s drugim, s njegovom krhkošću i slabošću i možemo odlučiti što ćemo učiniti: pobrinuti se za njega ili se pretvarati da se ništa ne događa. Svećenik i levit silaze istim tim putem. To su ljudi koji služe u jeruzalemskom Hramu, koji borave u svetom prostoru. Ipak, vršenje bogoslužja ne vodi samo po sebi do suosjećanja. Naime, prije no vjersko pitanje, suosjećanje je pitanje čovjekoljubivosti! Prije no vjernici, pozvani smo biti ljudi.

Možemo zamisliti da se, nakon što su dugo boravili u Jeruzalemu, taj svećenik i levit žure kući. Upravo nas žurba, koja je tako prisutna u našem životu, često sprječava da osjetimo suosjećanje. Tko misli da njegovo putovanje mora imati prioritet, nije spreman zaustaviti se radi drugoga.

No, ipak dolazi netko tko je doista sposoban zaustaviti se, a to je Samarijanac, dakle pripadnik naroda kojeg su Židovi prezirali (usp. 2 Kr 17). U njegovom se slučaju u tekstu ne precizira u kojem smjeru ide, već se samo kaže da je bio na putu. Religioznost ovdje ne igra nikakvu ulogu. Taj se Samarijanac zaustavlja jednostavno zato što je čovjek pred drugim čovjekom kojem je potrebna pomoć.

Suosjećanje se izražava konkretnim gestama. Evanđelist Luka se podulje zadržava na onom što čini taj Samarijanac, kojeg mi nazivamo „dobrim“, ali za kojeg se u tekstu tek jednostavno kaže „neki“ čovjek: Samarijanac se približava, jer ako želiš pomoći nekome, ne možeš se držati na distanci, moraš se uključiti, uprljati, možda navući na sebe neku zarazu; nakon što mu je rane očistio uljem i vinom previja ih; stavlja ga na svoju tegleću životinju, to jest preuzima brigu za njega, jer se zbiljski pomaže onda kad si spreman osjetiti težinu boli drugoga; vodi ga u svratište gdje izdvaja određeni novčani iznos, „dva denara“, što otprilike odgovara dvjema dnevnicama; i obvezuje se vratiti i eventualno platiti još, jer drugi nije paket za isporuku, već netko o kome se treba brinuti.

Draga braćo i sestre, kada ćemo i mi biti sposobni prekinuti svoje putovanje i imati suosjećanja? Odgovor glasi: kad budemo shvatili da taj ranjeni čovjek na putu predstavlja svakoga od nas. I tada će nas sjećanje na sve trenutke kad se Isus zaustavio da se pobrine za nas učiniti sposobnijima za suosjećanje.

Molimo, dakle, da možemo rasti u čovječnosti, kako bi naši odnosi bili istinskiji i bogatiji suosjećanjem. Molimo Srce Kristovo da nam udijeli milost da sve više imamo iste njegove osjećaje.

Apel Svetog Oca

Ovih mi je dana često u mislima ukrajinski narod, pogođen novim, ozbiljnim napadima na civile i infrastrukturu. Jamčim svoju blizinu i molitve za sve žrtve, posebno za djecu i obitelji. Snažno ponavljam apel za zaustavljanje rata i podršku svakoj inicijativi upravljenoj dijalogu i miru. Molim sve da se pridruže molitvi za mir u Ukrajini i svagdje gdje se pati zbog rata.

Iz Pojasa Gaze, vapaj majki i očeva sve se snažnije uzdiže k Neba, dok privijaju uza se beživotna tijela djece, koja su neprestano prisiljena kretati se u potrazi za malo hrane i sigurnijim skloništem od bombardiranja. Odgovornima ponavljam svoj apel: neka dođe do uspostave prekida vatre, neka se oslobode svi taoci, neka se u potpunosti poštuje humanitarno pravo!

Marijo, Kraljice mira, moli za nas!